

Частична предварителна оценка на въздействието

Институция: Министерство на вътрешните работи	Нормативен акт: Проект на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз, приета с Постановление № 285 на Министерския съвет от 2009 г. (обн., ДВ, бр. 97 от 2009 г.)
☒ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	☐ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за:
Лице за контакт: Христо Атанасов, главен експерт в дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ (АФКОС) - Министерство на вътрешните работи	Телефон и ел. поща: 02 982 41 03 hdatanasov.39@mvr.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1 „Невъзможност за приключване на процедурата за администриране на нередности за случаите на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от страна на Европейската комисия (ЕК) и вземанията, свързани с тях, които подлежат на принудително събиране имат характер на частни държавни вземания.“

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване.

Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз (НОПАНФИПСЕС) урежда процедурите за администриране на нередности по предприсъединителните фондове, инструменти и програми; съфинансираните със средства от ЕС фондове, инструменти и програми през програмен период 2007 - 2013 г.; както и фондовете, инструментите и програмите през програмен период 2014 - 2020 г., останали извън обхвата на Наредбата за администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове (НАНЕСИФ) (обн., ДВ, бр. 57 от 2016 г.), както и редът за осъществяване на контрола от дирекция АФКОС по прилагането на процедурите за администриране на нередности, засягащи средства от посочените фондове на ЕС. Изпълнението на голяма част от тези програми - предприсъединителните и тези от програмен период 2007-2013 г. е приключено, а за останалите тече процес по поэтапното им приключване.

Проблемът с невъзможността за приключване на процедурите за администриране на нередности съществува единствено по отношение на тези нередности, по които вземанията установени във връзка с тях са частни държавни вземания. Вземанията, които са възникнали преди приемане на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ), сега Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ), имат характер на частни държавни вземания, тъй като същите се пораждат въз основа на облигационен договор, а не въз основа на административен акт. Правната фигура на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се въвежда със ЗУСЕСИФ, сега ЗУСЕФСУ и оттогава държавните вземания, установени във връзка с нередности придобиват статут на публични държавни вземания, тъй като същите вече се

пораждат от административен акт. Правния режим на публичните държавни вземания е уреден в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) за разлика от този на частните държавни вземания, който се урежда в Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). Във връзка с това се наблюдава и разлика в режима на погасителната давност, която се урежда в двата горесцитирани нормативни акта. За публичните държавни вземания в разпоредбите на чл. 171, ал. 2 във връзка с чл. 162, ал. 2, т. 8 от ДОПК е предвидена абсолютна погасителна давност, с изтичане на която се погасяват вземанията. За частните държавни вземания в разпоредбата на чл. 112 от ЗЗД се предвижда абсолютна погасителна давност само по отношение на физически лица и то при съблюдаване на изчерпателно изброени в същата изключения. Този проблем не съществува по отношение на нередностите от следващите програмни периоди, тъй като с изтичането на абсолютната погасителна давност за публичните държавни вземания, случаите на нередности могат да бъдат приключени. С изтичането на абсолютната погасителна давност за публичните държавни вземания отпада и възможността за принудително събиране на недължимо платените и надплатените суми, както и неправомерно получените или неправомерно усвоените средства, включително лихвите върху тях, което от своя страна представлява правно основание за приключване на процедурата за администриране на нередности, което е уредено в разпоредбата на чл. 30, ал. 1, т. 8 от НОПАНФИПСЕС. Посоченото правно основание дава възможност да се приключат случаи на нередности, по които в продължение на период от повече от 10 години, вземанията, установени във връзка с нередностите не са били принудително възстановени и същите са погасяват по давност.

Не така обаче стои въпроса с погасяването по давност на гражданскоправните задължения. Частните държавни вземания, установени във връзка с нередностите, докладвани по предприєдинителните програми, както и тези от програмен период 2007 - 2013 г., обществените отношения във връзка с които не са предмет на регулиране от ЗУСЕСИФ/ЗУСЕФСУ, не подлежат на погасяване поради изтичане на абсолютна погасителна давност, тъй като в ЗЗД не е предвидена такава, освен по отношение на физически лица и то при съблюдаване на изчерпателно изброени изключения, както бе посочено и по-горе. При частните държавни вземания с всяко действие по принудително изпълнение, което се предприема от органите по принудително изпълнение се прекъсва общата погасителна давност и същата започва да тече отначало. Затова не е възможно да се приложи разпоредбата на чл. 30, ал. 1, т. 8 от НОПАНФИПСЕС и толкова продължителен период от време не е възможно да се приключат нередностите по програма ФАР и другите предприєдинителни програми, както и тези от програмен период 2007 -2013 г. По тези програми продължава докладването за липса на развитие по старите случаи на нередности, по които не е настъпило изцяло възстановяване на сумите, засегнати от нередността. Процедурата по администриране на старите случаи на нередности по тези програми е формална, тъй като същата не е свързана с никакви ефективни действия по разследване, разкриване, установяване на нередности, нито по представяне на практики за извършване на нередности и т.н. За всички тези обстоятелства е докладвано много отдавна назад през годините. Същевременно старите случаи на нередности по посочените програми не могат да бъдат приключени, с оглед възможността да бъдат възстановени дължимите нередни средства, което обстоятелство, подлежи на докладване съгласно изискванията на НОПАНФИПСЕС. Касае се обаче за възстановяване от бенефициерите, тъй като при уравниването на сметките с ЕК по съответната програма, всички нередни средства, които не са били възстановени са останали за сметка на Републиканския бюджет и всяко едно настъпило погасяване на неправомерни/нередни разходи по нередност по приключените от страна на ЕК програми, съответно е погасяване към държавния бюджет, а не към бюджета на Съюза. Поддържането на отворени случаи до окончателното възстановяване на нередните суми по тях единствено е свързано с формалното отчитане на тези обстоятелства без това да има отношение към ефективността на събирането на вземанията от Национална агенция за приходите (НАП) или воденето на статистика, свързана с това.

На следващо място следва да се има предвид, че информацията, която е докладвана по тези нередности със статистически цели и за целите на риск-анализа не е необходимо да продължава да се докладва както към момента, така и за в бъдеще. Продължаването на докладването по тези

стари случаи на нередности създава ненужна административна тежест за управляващите органи (УО).

Необходимо е също така да се отбележи и обстоятелството, че по част от програмите е изтекъл и срокът за задължително съхранение на документи, след приключване на съответната програма, което също създава административна тежест за УО, тъй като продължават да съхраняват досиетата на случаите по нередности.

Наличието на административна тежест за УО, отговорни за приключването на процедурите за администриране на нередности, породена от невъзможността за тяхното приключване и формалното задължение за докладване относно наличие или липса на развитие/настъпили съществени промени по нередностите, тъй като не е предвидено правно основание за приключването на процедурите за администриране на нередностите, когато е приключена програмата от страна на ЕК и съответно не са събрани дължимите нередни суми възпрепятства приключването на старите случаи на нередности. Това всъщност е проблема, за който се търси решение, което да позволи приключването на процедурите за администриране на случаите на нередности, докладвани по програми, които отдавна са приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с тези нередности имат характер на частни държавни вземания. В резултат от посочения проблем към настоящия момент са налице голям брой нередности по някои предприєдинителни програми и оперативни програми от програмен период 2007-2013 г., които не могат да бъдат приключени, поради липсата на правно основание. Същевременно по отношение на тях не могат да се предприемат никакви допълнителни правни или фактически действия.

В допълнение следва да се има предвид, че 1677 случая на нередности по предприєдинителните фондове, инструменти и програми и съфинансираните със средства от ЕС фондове, инструменти и програми през програмен период 2007-2013 г. ще бъдат засегнати от нормативната промяна, която ще позволи приключването на процедурите за администриране на нередности по тези случаи.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Съществуващите проблеми не могат да бъдат преодолені в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности и други способности, тъй като при сега действащата нормативна уредба без въвеждането на ново правно основание за приключване на процедурите за администриране на нередности в НОПАНФИПСЕС, нередностите, по които вземанията имат характер на частни държавни вземания, практически няма да е възможно да бъдат приключени още продължителен период от време, въпреки, че са финализирани всички действия, свързани с приключването на програмите, уравни са сметките с ЕК и са уредени всички формалности във връзка със закриването на тези програми, по които са докладвани тези случаи на нередности.

Изброените проблеми могат да бъдат преодолені единствено чрез въвеждане на ново правно основание в разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от раздел V „Приключване на нередност“ на глава трета „Администриране на нередности“ на НОПАНФИПСЕС, която урежда правните основания за приключване на процедурата за администриране на нередности, с което на практика ще се създаде възможност да се приключват много стари случаи на нередности по програмите, които са приключени от страна на ЕК.

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

Действащата нормативна рамка не предвижда възможност за приключване на процедурите за администриране на нередности по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с нередностите са статут на частни държавни вземания. Заради липсата на абсолютна погасителна давност в ЗЗД и съществуването на фигурата на вечния длъжник, когато не се касае за физически лица и то при съблюдаване на изрично изброените в разпоредбата на чл. 112 от ЗЗД изключения, на практика не е възможно да

се приключат случаите на нередности по програмите, които са отдавна приключени от ЕК, по които сметките с Комисията са уравниени и включително е изтекъл срокът за задължително съхранение на документи, след приключване на съответната програма. Това от своя страна води до практическата невъзможност да се приключат процедурите за администриране на нередности в разглежданите случаи.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

Допълнението на НОПАНФИПСЕС не е свързано и не произтича от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не е извършвана последваща оценка на въздействието на разглеждания подзаконов нормативен акт.

Анализ за необходимостта от създаване на необходимата нормативна рамка за въвеждане на ново правно основание за приключване на процедурите за администриране на нередности се съдържа в писмо рег. № 812100-12274/27.06.2025 г. на заместник-министъра на вътрешните работи и заместник председател на Съвета и приложения към него Протокол рег. № 8176р-648/28.05.2025 г. от проведено заседание на ПРГН, както и Протокол рег. № 8176р-1112/26.09.2025 г. от проведено неprisъствено заседание на ПРГН.

Предлаганото допълнение в НОПАНФИПСЕС е във връзка с прието решение на неprisъствено заседание на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (Съвета АФКОС), иницирано с писмо рег. № 812100-12274/27.06.2025 г. на заместник-министъра на вътрешните работи и заместник председател на Съвета, по предложение на Постоянната работна група по нередности (ПРГН).

Предвижданата промяна е вследствие направено предложение в рамките на ПРГН от Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“ (ГД ЕФМПП) при Министерство на труда и социалната политика (МТСП), изпълняваща функции на Управляващ орган (УО) на Програма за развитие на човешките ресурси 2021-2027 г., УО на ОПРЧР 2007-2013 и 2014-2020 г., както и на ИА по програма ФАР, в качеството и на член на работната група. Направеното от представителите на ГД ЕФМПП предложение за допълнение в НОПАНФИПСЕС касае невъзможността за приключване на процедурата за администриране на нередности на множество случаи на нередности, вземанията, по които са възникнали преди приемане на ЗУСЕСИФ, сега ЗУСЕФСУ, които имат характер на частни държавни вземания и програмите, по които тези нередности са докладвани, отдавна са приключени от ЕК. Предложението е дискутирано многократно на заседания на ПРГН като орган на Съвета АФКОС, в който на експертно ниво се разглеждат и законодателните инициативи по отношение на администрирането на нередности.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цели:

Конкретна цел:

Цел 1 „Въвеждане на правно основание за приключване на процедурите за администриране на нередности по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са

приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с нередностите са със статут на частни държавни вземания.“.

В случаите когато е приключена програмата от страна на ЕК и същевременно не са изчерпани всички възможности за събиране на недължимо платените и надплатени суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоените средства, представляващи суми на нередните разходи по съответните нередности, вземанията свързани с които имат характер на частни държавни вземания, не е приложимо правното основание, уредено в разпоредбата на чл. 30, ал. 1, т. 8 от НОПАНФИПСЕС. Това от своя страна води до практическата невъзможност да се приключат процедурите за администриране на нередности в разглежданите случаи.

Необходимо е да се осигури правна възможност за приключване на процедурите за администриране на нередности, което на първо място ще доведе до намаляване на административната тежест за УО, свързана с продължаване докладването за липса на развитие по старите случаи на нередности, по които не е настъпило изцяло възстановяване на сумите, засегнати от нередността, като и свързаното с това поддържане на досиета по нередностите, с прилежащите в тях документи.

С оглед гарантиране на правилно и своевременно приключване на процедурите за администриране на нередности, уредени с НОПАНФИПСЕС е необходимо извършване на нормативна промяна, с която да се даде възможност на УО да приключат случаите на нередности, за които е отпаднала необходимостта от продължаване на докладването на информация, която не е необходимо да продължава да се докладва както към момента, така и за в бъдеще.

Въвеждането на правно основание за приключване на процедурите за администриране на нередности ще осигури възможност за приключване на процедурите за администриране на нередности по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с нередностите са със статут на частни държавни вземания.

В резултат ще се преодолее невъзможността да се приключат процедурите за администриране на нередности по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от ЕК и респективно ще се облекчат УО от задължения, свързани с формалното прилагане на процедурите за администриране на нередности, тъй като същите не са свързани с никакви ефективни действия по разследване, разкриване, установяване на нередности, нито по представяне на практики за извършване на нередности, т.е. с предприемане на някакви допълнителни правни или фактически действия от УО в рамките на тези процедури.

Оперативна цел:

Цел 2 „Чрез нормативната промяна да не се засегне възможността и задължението на съответните национални органи да събират дължимите суми и лихвите по тях.“.

Приключването на процедурата за администриране на нередности не се отразява на процедурите за принудително събиране, тъй като това са две отделни и независими една от друга процедури. Процедурите за събиране на вземанията са уредени или в ДОПК или в Гражданския процесуален кодекс, в зависимост от характера им – дали се касае за публични държавни или за частни държавни вземания, както и в Закона за НАП. Процедурата за администриране на нередности от друга страна е уредена в НОПАНФИПСЕС, НАНЕСИФ или в Наредбата за администриране на нередности по Европейските фондове при споделено управление (НАНЕФСУ) в зависимост от програмния период, за който е приложима съответната наредба. Приключването на процедурите за администриране на нередности няма да се отрази на принудителното събиране на вземанията, което се извършва по правилата, уредени в Закона за НАП и горесцитираните кодекси, т.е. в нормативни актове от по-висок ранг. Въпреки това в проекта на ПМС за допълнение в НОПАНФИПСЕС по предложение на НАП, направено в хода на неприсъствената процедура за вземане на решение от Съвета АФКОС за приемане на допълнение в разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от НОПАНФИПСЕС е предвиден изричен текст, съгласно който решението за приключване на процедурата по администриране на нередност на ръководителя на УО не засяга действията, както и свързаните с тях процедури и производства по събиране на вземанията от НАП. Предложеният

от НАП текст е съгласуван и одобрен в рамките на ПРГН от членовете на работната група с оглед на изложените от НАП мотиви, свързани с възможността при приключване на процедурата за администриране на нередност на нововъведеното правно основание, да се създадат предпоставки за обосноваване от страна на задължените лица, на приключването и на предприетите корективни действия по отношение на нередностите, каквито представляват действията по събиране на дължимите частни държавни вземания. Поради изложените от НАП съображения, а именно че би могло да се създадат предпоставки за оспорване от страна на задължените лица на принудителното събиране, респективно преустановяване на доброволните плащания от страна на същите, в проекта на ПМС е включен текст, в който изрично се посочва, че с приключването на процедурата за администриране на нередност не се засяга производството по събиране на вземанията от НАП, т.е. с приключването на случаите на нередности не се засягат ангажиментите на национално ниво, свързани със събиране на дължими суми по вече приключените нередности.

Със посочения текст, включен в проекта на ПМС за допълнение на НОПАНФИПСЕС се цели да се създаде необходимата нормативна рамка, която да осигури напълно безпроблемно приключване на процедурите за администриране на нередности по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с нередностите са със статут на частни държавни вземания, без да се засягат възможностите и задълженията на НАП, свързани събиране на дължими суми по вече приключените нередности.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

1. Структурите, администриращи европейски фондове, инструменти и програми по чл. 2, т. 1 и т. 2 по смисъла на § единствен, т. 5 от НОПАНФИПСЕС;

2. Сертифициращия орган и одитните органи на съфинансираните със средства от ЕС фондове, инструменти и програми през програмен период 2007 - 2013 г., националния ръководител на предприсъединителните фондове, инструменти и програми – Министерство на финансите;

3. Централното координационно звено в Администрация на Министерския съвет - администратор на ИСУН.

4. Дирекция „Защита на финансовите интереси на ЕС“ (АФКОС) - осъществяваща контрола по прилагането на процедурите за администриране на нередности, засягащи средства от предприсъединителните фондове, инструменти и програми; съфинансираните със средства от ЕС фондове, инструменти и програми през програмен период 2007 - 2013 г. съгласно чл. 3, т. 3 от НОПАНФИПСЕС.

5. 404 юридически лица и 1273 физически лица, които са страна по договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, попадащи в случаи на невъзможност за приключване на процедура за администриране на нередност.

Посочете всички потенциални заинтересовани страни/групи заинтересовани страни (в рамките на процеса по извършване на частичната предварителна частична оценка на въздействието и/или при обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове), върху които предложенията ще окажат пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи/общини и др.).

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1:

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

При този вариант няма да се извършат необходимите нормативни промени за подобряване на дейността по администриране на нередности, в това число въвеждането на правно основание за приключване на процедурите за администриране на нередности по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с нередностите са със статут на частни държавни вземания.

При този вариант няма да се осигури правна възможност за приключване на процедурите за администриране на нередности, което да доведе до намаляване на административната тежест за УО, свързана с продължаване докладването за липса на развитие по старите случаи на нередности, по които не е настъпило изцяло възстановяване на сумите, засегнати от нередността, като и свързаното с това поддържане на досиета по нередностите, с прилежащите в тях документи.

Няма да гарантира правилно и своевременно приключване на процедурите за администриране на нередности, уредени с НОПАНФИПСЕС и да се приключат случаите на нередности, за които е отпаднала необходимостта от продължаване на докладването на информация, която не е необходимо да продължава да се докладва, както към момента, така и за в бъдеще и респективно няма да се облекчат УО от задължения, свързани с формалното прилагане на процедурите за администриране на нередности.

При този вариант няма да се извършат необходимите нормативни промени за подобряване на дейността по администриране на нередности по предприсъединителните програми и оперативните програми през програмен период 2007 - 2013 г. и няма да се осигури ефективност на тази дейност. Голям брой нередности по предприсъединителните програми и съфинансираните със средства от ЕС фондове, инструменти и програми през програмен период 2007 - 2013 г., за които при действието на НОПАНФИПСЕС, в сегашната ѝ редакция, няма правно основание за приключването им, въпреки че отдавна е приключено изпълнението на самите програми, ще останат неприключени.

При този вариант няма да се преодолеят констатираните проблеми, свързани с невъзможността за приключване на процедурата за администриране на нередности за случаите на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени преди повече от 10 години от страна на ЕК. Това няма да гарантира правилното и ефективно осъществяване на дейността по администриране на нередности, част от която включва приключването на случаите на нередности.

При този вариант няма да се създаде правно основание в НАНЕФСУ, което да позволи да се приключат по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с нередностите са със статут на частни държавни вземания.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма положително въздействие върху заинтересованите страни.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Като описаните по-горе в раздел 4.1., Вариант 1 „Без действие“.

Ще се наблюдават проблеми при прилагането на действащата нормативна уредба, свързани с невъзможността да се приключат процедурите по администриране на нередности по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с нередностите са със статут на частни държавни вземания.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: Няма въздействие.

Административна тежест: Няма влияние.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

Вариант 2 „Приемане на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз, приета с Постановление № 285 на Министерския съвет от 2009 г. (обн., ДВ, бр. 97 от 2009 г.).“:

Описание:

С приемането на разглежданото допълнение в разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от НОПАНФИПСЕС ще се създаде необходимата подзаконова нормативна уредба, която ще позволи приключването на процедурите за администриране на нередности при наличието на няколко задължителни, кумулативни предпоставки: на първо място – програмите са вече приключени и сметките с ЕК са уредени; на следващо място, изтичането на срок от 10 години от приключването на съответната програма; и на последно място само по отношение случаите на нередности, по които вземанията, свързани с тях имат характер на частни държавни вземания. С въвеждането на новото правно основание ще се извършат необходимите нормативни промени за подобряване на дейността по администриране на нередности, тъй като ще се отстранят и преодолееят констатираните проблеми, свързани с невъзможността за приключване на процедурата за администриране на нередности за случаите на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени преди повече от 10 години от страна на ЕК. Това ще гарантира правилното и ефективно осъществяване на дейността по администриране на нередности, част от която включва приключването на случаите на нередности.

Ще се създаде необходимата нормативна рамка, която да осигури напълно безпроблемно приключване на процедурите за администриране на нередности по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с нередностите са със статут на частни държавни вземания, без да се засягат възможностите и задълженията на НАП, свързани събиране на дължими суми по вече приключените нередности.

Ще се създадат гаранции за коректно изпълнение на ангажиментите на национално ниво, свързани със събиране на дължими суми по вече приключените нередности, без да се засяга производството по събиране на вземанията от НАП.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Ще се създаде необходимата подзаконова нормативна уредба за подобряване на дейността по администриране на нередности по предприсъединителните програми и оперативните програми от програмен период 2007-2013 г.

Голям брой нередности по предприсъединителните програми и съфинансираните със средства от ЕС фондове, инструменти и програми през програмен период 2007-2013 г., за които при действието на НОПАНФИПСЕС, в сегашната ѝ редакция, няма правно основание за приключването им, въпреки че отдавна е приключено изпълнението на самите програми, ще бъдат приключени.

С нормативната промяна ще се преодолееят констатираните проблеми, свързани с невъзможността за приключване на процедурата за администриране на нередности за случаите на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени преди повече от 10 години от страна на ЕК. Това ще гарантира правилното и ефективно осъществяване на дейността по администриране на нередности, част от която включва приключването на случаите на нередности.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Въздействия върху малките и средните предприятия: Няма въздействие.

Административна тежест: Няма влияние.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1 Без действие	Вариант 2
Ефективност	Цел 1: „Въвеждане на правно основание за приключване на процедурите за администриране на нередности по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с нередностите са със статут на частни държавни вземания.“	ниска	висока
Ефективност	Цел 2: „Чрез нормативната промяна да не се засегне възможността и задължението на съответните национални органи да събират дължимите суми и лихвите по тях.“	ниска	висока
Ефикасност	Цел 1: „Въвеждане на правно основание за приключване на процедурите за администриране на нередности по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с нередностите са със статут на частни държавни вземания.“	ниска	висока
Ефикасност	Цел 2: „Чрез нормативната промяна да не се засегне възможността и задължението на съответните национални органи да събират дължимите суми и лихвите по тях.“	ниска	висока

		суми и лихвите по тях.“			
	Съгласуваност	Цел 1: „Въвеждане на правно основание за приключване на процедурите за администриране на нередности по стари случаи на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени от ЕК и по които вземанията, свързани с нередностите са със статут на частни държавни вземания.“	ниска	висока	
	Съгласуваност	Цел 2: „Чрез нормативната промяна да не се засегне възможността и задължението на съответните национални органи да събират дължимите суми и лихвите по тях.“	ниска	висока	

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степеня, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степеня, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степеня, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степеня, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 „Приемане на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз, приета с Постановление № 285 на Министерския съвет от 2009 г. (обн., ДВ, бр. 97 от 2009 г.)“

Ще се създаде необходимата подзаконова нормативна уредба, която ще позволи приключването на процедурите за администриране на нередности при наличието на няколко задължителни, кумулативни предпоставки: на първо място – програмите са вече приключени и сметките с ЕК са уредени; на следващо място, изтичането на срок от 10 години от приключването на съответната програма; и на последно място само по отношение случаите на нередности, по които вземанията, свързани с тях имат характер на частни държавни вземания.

Ще се въведе нормативно основание в разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от раздел V „Приключване на нередност“ на глава трета „Администриране на нередности“ на НОПАНФИПСЕС, която урежда правните основания за приключване на процедурата за администриране на нередности.

С въвеждането на новото правно основание ще се извършат необходимите нормативни промени за подобряване на дейността по администриране на нередности, тъй като ще се отстранят и преодолеят констатираните проблеми, свързани с невъзможността за приключване на процедурата за администриране на нередности за случаите на нередности, които са докладвани по програми, които са приключени преди повече от 10 години от страна на ЕК. Това ще гарантира правилното и ефективно осъществяване на дейността по администриране на нередности, част от която включва приключването на случаите на нередности.

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

- ☐ Ще се увеличи
- ☐ Ще се намали
- ☒ Няма ефект

1.1. Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- ☐ Да
- ☒ Не

1.1. Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

- ☐ Да
- ☒ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

- ☐ Акът засяга пряко МСП
- ☒ Акът не засяга МСП

Изборът следва да е съотнесен с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Не са налице потенциални рискове.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

- ☐ Проведени са консултации

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Проектът на Постановление на Министерския съвет за допълнение на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от Европейския съюз, приета с Постановление № 285 на Министерския съвет от 2009 г. (обн., ДВ, бр. 97 от 2009 г.) ще бъде публикуван на Портала за обществени консултации и на интернет страницата на МВР, в съответствие с чл. 26 от ЗНА. За провеждане на общественото обсъждане ще се определи 30-дневен срок.

Обоичете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултации процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

☐ Да

☒ Не

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

☐ Да

☒ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

1. Протокол рег. № 8176р-648/28.05.2025 г. от проведено заседание на ПРГН;
2. Протокол рег. № 8176р-1112/26.09.2025 г. от проведено неprisъствено заседание на ПРГН;
3. Писмо рег. № 812100-12274/27.06.2025 г. на заместник-министъра на вътрешните работи и заместник председател на Съвета АФКОС;
4. Протокол за неprisъствена процедура за вземане на решения съгласно чл. 3, ал. 4 във връзка с чл. 13а от Правилника за организация на дейността на Съвета АФКОС.

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

Протоколи и писмо, посочени в т. 10.

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност: Ивайло Николов - директор на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ (АФКОС) - Министерство на вътрешните работи

Дата: 24.11.2025 г.

Подпис: